

[J. O. Krag.]

tinget, at der hos regeringen har været en vakkende og svingende vurdering af, hvor hurtigt det var nødvendigt at gennemføre dem.

Men det, jeg ville sige med mine bemærkninger, er, at jeg synes, det er synd for de mange deputationer, der kommer herop — det kan være for motorkørende, for vognmænd, for håndværkere, ejere af turistbusser osv. — med sagligt udarbejdede indlæg, at disse indlæg praktisk taget ikke bliver taget i betragtning af regeringen. Vi hørte hr. Egon Jensen forklare os, hvorledes det faktisk kun var i de tilfælde, hvor oppositionen havde evnet at tage disse ting op, at regeringen begyndte at beskæftige sig med dem.

Den fg. finansminister (Ninn-Hansen):

Jeg går ud fra, at den som vi begge synes udmærkede udvalgsformand indkalder til udvalgs møde her efter anden behandling. Hvis der skulle være en konkret henvendelse om ændringer fra en erhvervsorganisation, der ikke er taget tilstrækkeligt hensyn til, går jeg da ud fra og betragter som givet, at udvalget vil se på det.

Økonomiministeren (Nyboe Andersen):

Må jeg først sige, at af de foranstaltninger, som er gennemført eller foreslået, er der jo nogle, der meget direkte retter sig mod den valutakrise, vi havde her i begyndelsen af maj: for det første den styrkelse af reserverne, vi har gennemført, og for det andet de valutarestriktioner, der er vedtaget, og som har gjort det ulovligt at forudbetale gæld til udlandet.

Hvad diskontoforhøjelsen og pengestråmningen angår, er det rigtigt, at den gør det dyrere og sværere også at finansiere en eventuel valutaspækulation. Dens hovedbaggrund er imidlertid ikke den akutte valutaspækulation i begyndelsen af maj, men den kendsgerning, at udlandets renteniveau over de sidste måneder er steget så overordentlig stærkt, som tilfældet har været, og at det derfor var nødvendigt — og det indledtes allerede i slutningen af marts — at forhøje det danske renteniveau for fortsat at animere erhvervslivet til at benytte sig af udenlandske kreditter. Det er da rigtigt, som flere ordførere har været inde på, at dette,

at renten forhøjes, er ensbetydende med en omkostningsforhøjelse. Men her må man huske baggrunden, som er, at der først har fundet en tilsvarende omkostningsforhøjelse sted i andre lande, også i de fleste af de lande som vores eksport skal konkurrere med. Derfor er det, der sker, ikke ensbetydende med, at vores omkostningsniveau i den anledning er blevet forrykket i ugunstig retning i forhold til udlandets, hvis vi sammenligner over en længere periode. Vi har eksempelvis stadig et lidt lavere obligationsrenteniveau, end vi havde i efteråret 1967, da renteniveauet i udlandet var væsentligt lavere, end det er nu.

Hr. Ivar Nørgaard var bekymret over, at en sådan renteforhøjelse må virke noget tilfældigt, og det er da rigtigt; det er vel få økonomiske forandringer, der ikke kan komme til for det enkelte menneske i samfundet at fremstå som noget, der for ham har en lidt tilfældig virkning. Men jeg var lidt forundret over, at netop hr. Ivar Nørgaard understregede dette argument, eftersom hr. Ivar Nørgaard går ind for sådanne ting som obligationsrationering — lad være, at det er en bedre obligationsrationering end den, man havde i hr. Ivar Nørgaards egen tid, men alligevel en obligationsrationering — og for tanker om en rentedifferentiering. Det står for mig sådan, at den slags foranstaltninger simpelt hen ikke kan undgå at komme til at virke tilfældigt, komme til at munde ud i administrative beslutninger, som den enkelte borger må føle som noget, der kan være endnu mere tilfældigt og urimeligt i forhold til ham end bevægelser i markedsforsøgene, herunder i renten.

Spørgsmålet, om det er muligt at gennemføre en rentedifferentiering, sådan at den høje rente navnlig gælder i vores forhold til udlandet, men ikke indenlands, har været behandlet i forhandlinger mellem Nationalbanken og repræsentanter for bankernes fællesrepræsentation, og man er klart kommet til det resultat, at man ikke turde påtage sig at administrere en sådan ordning. Hr. J. O. Krag var i sine bemærkninger om det så forsigtig at sige, at han mente, at den vel nogenlunde kunne administreres. Det er i sig selv måske en lidt usikker vurdering, hvis man går ind for en sådan differentiering, kun at mene, at den måske nogenlunde kan administreres. Men jeg tror, at selv det